

Dopisna številka: 1810-154/2022-1 (346)

Ljubljana, 20. 6. 2021

Županom vseh slovenskih občin

Spoštovani,

svet si je komaj oddahnil po utrujajočem obdobju in praznini, ki jo je za seboj pustila pandemija. Ne glede na vse, pa smo navkljub vsesplošni izčrpanosti in utrujenosti znova priča temu, kar bi nam moralo ob vseh spoznanjih in izkušnjah postati povsem tuje in nenaravno. Vojnam. Nedaleč stran od nas divja vojna vihra, katere posledice se že zažirajo v evropski in svetovni prostor tako na političnem, kot družbeno-gospodarskem področju. Kot nam je že ničkolikokrat pokazala zgodovina, najhujše posledice utrpijo »navadni« ljudje. Ljudje, ki si zaslužijo mir, dostojno življenje in za katere nam mora biti mar in jim je potrebno čim prej omogočiti vrnitev v varno domače okolje. A ker jim je to v tem trenutku onemogočeno, na nas kot družbi in državi leži odgovornost, da v največji možni meri ublažimo stisko in ponudimo pomoč tistim, ki so se znašli v razmerah, nemogočih in nedostojnih za življenje.

Verjamemo, da so osebe, ki so ubežale iz Ukrajine pred grozotami vojne, v Sloveniji našle varno zatočišče ne glede na to ali so nastanjene v zasebnih nastanitvenih kapacitetah ali prebivajo v skupnih namestitvenih centrih. Ob prihajajočem poletju si vsi želimo, da bi ga preživeli v razpoloženju, ki nam bo povrnil potrebno energijo za nove izzive. Čas oddiha je pomemben, k temu pa kakovostno prispevajo tudi različne prostočasne aktivnosti za vse prebivalce v lokalnih skupnostih.

Begunci iz Ukrajine se ob prihodu v Slovenijo zaradi objektivnih okoliščin ne morejo tako hitro aktivno vključiti v življenje v lokalnem okolju, zato vas na tem mestu prosimo, da jih za namen čim aktivnejšega vključevanja v lokalno okolje, povabite k sodelovanju v aktivnostih, ki jih bodo opolnomočile, predvsem pa ključno prispevale k ohranjanju psihofizične kondicije in duševnega zdravja. Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje smo aktivno vpeti tudi v lokalna okolja, kjer se prek nevladnih organizacij povezujemo v različne programe in dejavnosti ohranjanja in krepitev javnega zdravja. Tako je na primer dobre prakse krepitev zdravega življenjskega sloga projekt Zdrava mesta (<https://www.nijz.si/sl/zdrava-mesta>) in Šola zdravja (polurni program telesne vadbe po občinah, ki je za begunce iz Ukrajine brezplačen <https://solazdravja.com/skupine-po-obcinah/>), prav tako se v sklopu Nacionalnega programa za duševno zdravje Mira (<https://www.zadusevnozdravje.si/>) po Sloveniji ob Centrih za krepitev zdravja vzpostavlja tudi mreža Centrov za duševno zdravje, ki lahko bistveno pripomorejo k ohranjanju duševnega zdravja. Kot enega od ključnih deležnikov pri naslavljanju in izvajanju vsebin, s katerimi beguncem lahko olajšamo stiske in jim pomagamo pri vzpostavitvi normalnega življenja, vidimo nevladne organizacije.

Na drugi strani pa je pomembno, da za uspešno sobivanje vseh poskrbimo za kooperativno delovanje, ustrezno informiranje lokalnega okolja in vsebinsko, organizacijsko in infrastrukturno podporo, da bi osebam iz Ukrajine in domačemu prebivalstvu omogočili kakovostno bivanje. Urad

za oskrbo in integracijo migrantov RS je za ta namen pripravil spletišče s ključnimi informacijami, ki jih potrebujejo osebe, ki prihajajo iz Ukrajine za pridobitev pravic iz naslova mednarodne zaščite in ostalih življenjskih področij, ki so dostopne na: <https://www.gov.si/teme/pomoc-slovenije-drzavljanom-ukrajine/>. Specifične vsebine s tega področja, ki se nanašajo na lokalno okolje, lahko naslovite tudi v posebni publikaciji, kot je to na primer storila Občina Ankaran s primerom: <https://obcina-ankaran.si/sl/za-obcane/novice/informacije-glede-ukrajinskih-beguncev>.

Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje smo vzpostavili posebno spletno mesto, kjer osebe najdejo ključne informacije s področja zagotavljanja zdravstvene oskrbe v Sloveniji, dostopna na: <https://www.nijz.si/sl/zdravstveno-varstvo-oseb-iz-ukrajine>.

Z željo po nadaljnjem tvornem sodelovanju in skupnem ustvarjanju pomembnih korakov za kakovostno življenje vseh prebivalcev v lokalnih skupnostih, se vam že vnaprej zahvaljujemo za poslušnost in prizadevanja, ki jih vlagate v ustvarjanju prijaznega lokalnega okolja tudi za osebe, ki se znajdejo v težkih življenjskih razmerah.

Z lepimi pozdravi,

Milan Krek, dr. med., spec.
direktor